

De makelaar en de waterstoker

Verdwenen beroepen die door technische ontwikkelingen overbodig werden: de waterstoker, de stads-omroeper, de lantarenopsteker, noem ze maar op. De waterstoker had zich op tijd moeten realiseren dat hij geisers had moeten gaan verkopen, de omroeper had moeten leren schrijven en de lantarenopsteker had elektriciens moeten worden.

De makelaar dan? Tien jaar geleden nog haalden aspirant-kopers fotokopietjes ten kantore op, waar nu 83% van de kopers zich allereerst oriënteert via internet. Op Funda en andere sites vinden we slideshows en 360-gradenfoto's van panden. Op de verkoopsite van appartementencomplex Calypso in het stadshart van Rotterdam vindt men duidelijke 3D-animaties en photoshopwerk ter vervanging van de artist impressions in aquarel en statische foto's.

Ik verwacht dat we over een jaar of tien, twintig, virtueel door een pand kunnen wandelen, via hologrammen, augmented reality, net echt. Als u ooit een spelletje op de Wii heeft gespeeld, kunt u zich waarschijnlijk al voorstellen hoe levensecht een dergelijke wandeling, door een nog niet gebouwd bedrijfspand of een woning in aanbouw, zal zijn.

Gaat de makelaar de waterstoker achterna? Nee.

Makelen is vooral: mensen bij elkaar brengen. Loven en bieden, afdingen, het sluiten van de overeenkomst - een spel dat men pas goed speelt als men het regelmatig gedaan heeft - zal tot in lengte der tijden blijven bestaan. Of kunt u zich een hologram van een makelaar voorstellen? Nee toch?